

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Jarmily Úředníčkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobce **M. G.**, s místem podnikání Ostrava-Moravská Ostrava, Čs. legií 1484/10, IČ X, proti žalované **Ústřední veterinární správě Státní veterinární správy**, se sídlem Praha 2, Slezská 7/100, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14.11.2013 č.j. SVS/2013/054840-G, ve věci správního deliktu,

takto:

- I. Žaloba se **z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, jímž rozhodla o odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Moravskoslezský kraj ze dne 4.7.2013, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 750.000,- Kč za správní delikt podle § 17a odst. 1 písm. f) zákona o potravinách. Žalovaná nově rozhodla o uložení pokuty, a to částkou 100.000,- Kč a v částech nedotčených změnou rozhodnutí ze dne 4.7.2013 č.j. SVS/2013/044844-T potvrdila. Správního deliktu se žalobce dopustil porušením povinnosti stanovené v § 10 odst. 1 písm. a) zákona o potravinách tím, že ve své provozovně Řeznictví a uzenářství M. G., Čs. I. 1483/10, O.-M. O., veterinární registrační číslo CZ 5793, uváděl v období od 13.3.2013 nejpozději do 2.4.2013 do

oběhu chlazené koňské maso o celkové hmotnosti 320 kg, u něhož byla dle zkušebního protokolu 15290/13 ze dne 29.3.2013 z akreditované laboratoře Státního veterinárního ústavu Jihlava prokázána v úředně odebraném vzorku koňského masa původem z Polska, ze schváleného závodu PL 24150108 WE, rezidua farmakologicky účinné látky phenylbutazonu a jeho metabolitu – oxyphenbutazonu, tedy uváděl do oběhu potravinu jinou než zdravotně nezávadnou.

Žalobce navrhl, aby věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení. Žalobce vyslovil nesouhlas s názorem žalované, že nevynaložil žádné úsilí, aby porušení právní povinnosti zabránil. Namítal, že pojem „veškeré úsilí“ je třeba vykládat v souladu se zákonným ustanovením tak, že se tím míní veškeré vynaložené úsilí, které bylo možno požadovat. Nesouhlasí s názorem žalované, že je pod tímto pojmem třeba rozumět např. odebírání vzorků zboží za účelem provedení jejich vyšetření. Poukázal na to, že prodejny masa nejsou vybaveny k tomu, aby odebíraly a zkoumaly vzorky masa, resp. jejich zkoumání zadávaly příslušným oprávněným pracovištím. Vyslovil přesvědčení, že lze požadovat, aby proběhla předepsaná kontrola, senzorická a kontrola náležitostí dokladů. Poznamenal, že v dané věci zjišťoval u některých odběratelů zboží od předmětného dodavatele, zda se po dobu obchodování s ním vyskytly nějaké závady. Takto komunikoval např. se společností Těšínské jatky, s.r.o. Žalobce rovněž namítal, že se žalovaná řádně nevypořádala s jeho připomínkou, že se nikdo nepokusil zahájit správní řízení s dodavatelem zboží. Zdůraznil, že již v odvolání konstatoval, že obdržel maso ze země, kde je přímo vykonatelné potravinové právo Evropské unie a tento dodavatel mu dodal maso, na kterém byly umístěny úřední znaky deklarující jeho nezávadnost. Nic nebránilo tomu, aby správní řízení bylo zahájeno s tímto subjektem. Namítal rovněž, že se žalovaná nevypořádala s jeho odvolací námitkou, že v případě odmítnutí odebrání řádně deklarovaného masa jako masa nezávadného, porušil by ust. § 11a zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví, že nelze odmítnout uvedení potravin do oběhu v České republice, která má původ v některém ze států Evropského hospodářského prostoru. Lze takto postupovat jedině tehdy, byla-li by potravina závadnou. Přítomnost reziduí však lze prokázat toliko chemickou analýzou, která trvá delší dobu, než je doba pro uchování masa v čerstvém stavu.

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Odkázala na obsah žalobou napadeného rozhodnutí s tím, že zastává názor, že liberační důvod zakotvený v § 17i zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů na daný případ nedopadá. Veškerým úsilím, které je možno požadovat, aby bylo zabráněno porušení právní povinnosti, může být pouze vlastní aktivita, jejímž cílem je objektivní ověřování skutečností deklarovaných v průvodních dokladech, např. pravidelné odebírání vzorků potravin a jejich vyšetřování, nikoli pouze bezmezná důvěra v obchodního partnera a v údaje deklarované v průvodní dokumentaci k potravinám. S výkladem žalobce, který se domnívá, že veškerým úsilím, které je možno požadovat, je pouze předepsaná senzorická kontrola a kontrola náležitostí dokladů, žalovaná nesouhlasí, neboť by ve své podstatě vedl k absolutní beztrestnosti prodejců potravin, kteří by s poukazem na to, že veškeré „papíry“ byly v pořádku a že jejich provozovna není vybavena k odebírání vzorků masa, mohli uvádět na trh i potraviny zdravotně závadné. Tvrdí-li žalobce v žalobě, že zjišťoval i u jiných odběratelů od předmětného polského dodavatele, zda se po dobu obchodování s ním vyskytly nějaké závady, zejména uvádí častou komunikaci s obchodní společností Těšínské jatky, s.r.o., žalovaná zdůraznila, že nic takového

žalobce v odvolání neuvedl a ani nedoložil žádnými důkazy, důkazy o této komunikaci ostatně nepřiložil ani k žalobě. K námitce žalobce, že se žalovaná řádně nevypořádala s připomínkou, že se nikdo nepokusil zahájit správní řízení s dodavatelem zboží, žalovaná poznamenala, že v napadeném rozhodnutí uvedla, že žalobce odpovídá za plnění povinností spojených s jeho fází uvádění do oběhu a přebírá správně-právní odpovědnost, a to v zásadě bez ohledu na soukromoprávní závazkové vztahy. Tím je dle názoru žalované dostatečně osvětleno, proč správní orgán nezahájil správní řízení i s dodavatelem masa. Žalobce nepochybně uváděl předmětné koňské maso do oběhu a příslušné ustanovení zákona o potravinách porušil. Proto mu byla správním orgánem uložena pokuta. Výrobce masa samozřejmě přímo sankcionovat lze, případně správní řízení s výrobcem masa však není předmětem tohoto řízení. Argumentuje-li žalobce zněním § 11a zákona o potravinách, který stanoví, že potravinu vyrobená nebo uvedená do oběhu v členské zemi Evropských společenství nebo mající původ v některém ze států, které jsou smluvní stranou Evropského hospodářského prostoru, nesmí být odmítnuta k uvedení do oběhu v České republice, žalovaná k tomu dodala, že taková potravinu nesmí být odmítnuta k uvedení do oběhu pouze za předpokladu, že odpovídá předpisům, které jsou pro výrobu této potravinu anebo její uvedení na trh v některém z těchto států závazné. Předmětné maso neodpovídalo ani polským předpisům, neboť nařízení 470/2009 je platné i na území Polska. Ne že nesmělo být odmítnuto jeho uvedení do oběhu, ale naopak nesmělo být ani do oběhu uvedeno. Žalovaná má za to, že k uvedené námitce se dostatečně vyjádřila v textu odůvodnění napadeného rozhodnutí, byť možná ne zcela explicitně. Poukázala na to, že v rozhodnutí konstatovala, že se v případě předmětného koňského masa jednalo o potravinu jinou, než zdravotně nezávadnou, neboť nebyla podle čl. 23 nařízení 470/2009 v souladu s právními předpisy Společenství. Neodpovídala tak ani polským předpisům pro výrobu této potravinu a její uvedení na trh, neboť nařízení 470/2009 je jako přímo použitelný právní předpis Evropské unie platné a účinné i na území Polska. V neposlední řadě, jak je uvedeno výše, se § 11a zákona o potravinách na žalobce nevztahuje.

Soud vyzval účastníky řízení k vyjádření, zda souhlasí s tím, aby soud ve věci rozhodl bez jednání. Současně byli poučeni podle § 51 odst. 1 s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, že nevyjádří-li se do dvou týdnů od doručení výzvy, má se za to, že souhlas je udělen. Žalobce s projednáním věci bez nařízení jednání vyslovil souhlas, žalovaná se na výzvu soudu doručenou jí 16.1.2014 nevyjádřila. Soud proto v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl bez nařízení jednání.

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu zjistil krajský soud následující skutečnosti. Rozhodnutím Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Moravskoslezský kraj ze dne 4.7.2013 č.j. SVS/2013/044844-T uložil žalobci pokutu ve výši 750.000,- Kč za správní delikt podle § 17a odst. 1 písm. f) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění platném k datu vydání rozhodnutí za porušení povinnosti podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona o potravinách. Porušení citovaného

ustanovení se žalobce dopustil tím, že ve své provozovně Řeznictví a uzenářství M. G., Čs. I. 1484/10, O.-M. O., veterinární registrační číslo CZ 5793, uváděl v období od 13.3.2013 nejpozději do 2.4.2013 do oběhu chlazené koňské maso o celkové hmotnosti 320 kg, u něhož byla dle zkušebního protokolu č. 15290/13 ze dne 29.3.2013 z akreditované laboratoře Státního veterinárního ústavu Jihlava prokázána v úředně odebraném vzorku koňského masa původem z Polska, ze schváleného závodu PL 24150108 WE, rezidua farmakologicky účinné látky phenylbutazonu a jeho metabolitu – oxyphenbutazonu, tedy uváděl do oběhu potravinu jinou než zdravotně nezávadnou. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž žalovaná rozhodla dne 14.11.2013 rozhodnutím č.j. SVS/2013/054840-G tak, že změnila rozhodnutí ve výroku o uložení pokuty tak, že nově uložila pokutu částkou 100.000,- Kč a v částech nedotčených změnou rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Rozhodnutí žalované bylo doručeno žalobci dne 15.11.2013.

Krajský soud předně konstatuje, že mezi účastníky nebylo sporné, že žalobce v rozporu s ust. § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění k datu vydání napadeného rozhodnutí, uvedl do oběhu jinou než zdravotně nezávadnou potravinu, neboť veškeré předmětné koňské maso obsahující phenylbutazon a jeho metabolit oxyphenbutazon bylo prodáno v jeho prodejně konečnému spotřebiteli. Nebylo sporné ani to, že farmakologicky účinná látka phenylbutazon ani jeho metabolit – oxyphenbutazon nejsou podle čl. 14 odst. 2 písm. a), b) nebo c) nařízení (ES) 470/2009 klasifikovány, ani se nejedná o látku se stanovenou výjimkou dle čl. 23 písm. b) uvedeného nařízení a že potraviny živočišného původu obsahující tyto farmakologicky účinné látky tak nejsou podle čl. 23 nařízení (ES) 470/2009 v souladu s právními předpisy Společenství.

Podle ust. § 17a odst. 1 písm. f) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tj. ve znění do 31.12.2013, provozovatel potravinářského podniku, který uvádí potraviny do oběhu, se dopustí správního deliktu tím, že uvádí do oběhu potraviny v rozporu s § 10 odst. 1 nebo nevyřadí z dalšího oběhu potraviny podle § 11 odst. 2 písm. a).

Podle § 17i odst. 1 téhož zákona, právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

Krajský soud nesouhlasí s žalobní námitkou žalobce o nesprávnosti závěru žalované ve vztahu k aplikaci § 17i zákona č. 110/1997 Sb., že pod pojmem „veškeré úsilí“ je potřeba rozumět něco více, než standardní kontrolu zboží a dokladů. Ve shodě s žalovanou také krajský soud zastává názor, že žalobce neprokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno po něm požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Souhlasí s názorem žalované, že za veškeré úsilí je nutno považovat aktivní činnost ohledně ověřování údajů deklarovaných v průvodních dokladech dodavatele masa ohledně jeho nezávadnosti, a to např. pravidelným odebíráním vzorků potravin a jejich vyšetřování. Za veškeré úsilí nelze považovat toliko senzorickou kontrolu a kontrolu náležitostí dokladů. Úkolem provozovatele potravinářského podniku je, aby v rámci své podnikatelské činnosti zajistil kontrolní mechanismy, které zajistí, aby do oběhu nebyly uváděny závadné potraviny. Soud má za to, že výklad požadovaný žalobcem by při jeho důsledné aplikaci vedl k podstatě absolutní beztrestnosti prodejců potravin. K námitce žalobce, že v dané věci zjišťoval u některých odběratelů

zboží od předmětného polského dodavatele, zda se po dobu obchodování s ním vyskytly nějaké závady a že může uvést častou komunikaci se společností Těšínské jatky, s.r.o., které jsou (byly) také odběratelem zboží od onoho dodavatele, krajský soud uvádí, že v průběhu správního řízení před správním orgánem I. stupně, ani v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, žalobce nic takového netvrdil, a ani o údajné komunikaci nepředložil žádné důkazy. Soud považuje uvedené tvrzení uplatněné až v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu za účelové, vedené snahou zbavit se odpovědnosti za předmětný správní delikt.

Prisvědčit nelze ani námitce žalobce, že se žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí řádně nevypořádala s jeho odvolací námitkou, že se nikdo nepokusil zahájit správní řízení s dodavatelem předmětného zboží. K této námitce se žalovaná vyjádřila na str. 7. Soud má za to, že učinila-li žalovaná závěr, že žalobce odpovídá za plnění povinností spojených s jeho fází uvádění do oběhu a přebírá správně-právní odpovědnost, a to v zásadě bez ohledu na soukromoprávní závazkové vztahy, pak se s uvedenou námitkou vypořádala dostatečně. Dle názoru soudu s odpovědností žalobce za předmětný správní delikt správní řízení s dodavatelem masa nesouvisí, nemá na ni žádný vliv. K tomu krajský soud dále uvádí, že nařízení (ES) č. 178/2002 v čl. 1 vychází z požadavku zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a zájmu spotřebitelů, pokud jde o potraviny, zejména s přihlédnutím k rozmanitosti nabídky potravin včetně tradičních výrobků, a současně zajišťovat účinné fungování vnitřního trhu. V čl. 3 bod 3 je uvedeno, že „provozovatelem potravinářského podniku“ je fyzická nebo právnická osoba odpovědná za plnění požadavků potravinového práva v potravinářském podniku, který řídí. Potravinářským podnikem ve smyslu čl. 3 bod 2 se rozumí veřejný nebo soukromý podnik, ziskový nebo neziskový, který vykonává činnost související s jakoukoli fází výroby, zpracování a distribuce potravin, tedy i maloprodejce jako je tomu v případě žalobce. Z uvedeného tak plyne závěr, že citované nařízení vychází z předpokladu odpovědnosti všech článků potravinového řetězce od výrobce po prodejce včetně maloprodejce za bezpečnost potravin. Jinými slovy řečeno, prodejce potravin z odpovědnosti za uvádění nebezpečné potraviny na trh vyloučen není.

K námitce žalobce, že v případě odmítnutí odebrání řádně deklarovaného masa jako masa nezávadného, porušil by ust. § 11a zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů, krajský soud předně uvádí, že z § 11a plyne, že potravina vyrobená nebo uvedená do oběhu v členské zemi Evropských společenství nebo mající původ v některém ze států, které jsou smluvní stranou Evropského hospodářského prostoru, nesmí být odmítnuta k uvedení do oběhu v České republice za předpokladu, že tato potravina odpovídá a) předpisům, které jsou pro výrobu této potraviny anebo její uvedení na trh v některém z těchto států závazné, nebo b) výrobním postupům a pravidlům správné výrobní praxe používaným v některém z těchto států, pro které existuje dostatečně podrobná dokumentace, na jejímž základě je v případě potřeby možné provést dodatečná šetření. Citované ustanovení vychází ze zásady, že nesmí být odmítnuta k uvedení do oběhu potravina, která odpovídá předpisům, které jsou pro výrobu této potraviny anebo její uvedení na trh v některém z těchto států závazné.

Soud má za to, že s uvedenou námitkou se žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí dostatečně a správně vypořádala, což je zřejmé z celého kontextu (viz pasáž na str. 6 rozhodnutí žalovaného) s odkazem na § 10 odst. 1 písm. a) zákona o potravinách a § 2 písm. f) téhož zákona s tím, že použitelným předpisem

Evropských společenství je nařízení 470/2009, které stanoví pravidla a postupy v zájmu bezpečnosti potravin, přičemž žalovaná uvedla, že v případě předmětného koňského masa se jednalo o potravinu jinou, než zdravotně nezávadnou. Z odůvodnění rozhodnutí žalované tak jednoznačně plyne, že předmětné koňské maso, které obsahovalo označené farmakologicky účinné látky, nebylo podle čl. 23 nařízení 470/2009 v souladu s právními předpisy Společenství, nejednalo se o potravinu zdravotně nezávadnou, přičemž pouze taková potravina nesmí být odmítnuta k uvedení do oběhu.

Krajský soud se shora uvedených důvodů žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s. a skutečností, že procesně úspěšné žalované prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 17.3.2016

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu